

Ինֆլյուէնցիա I զինամարտին վարչութիւնն
առնաբարանի աշակերտներին մարմնա-
բոլոր թիւն սովորեցնելու համար, «K.A.S.»
աստիճի, հրաւիրել է Պրաղայի «Բա-
նիկերութեան պարագլուխ Գրուս-
ին Մեչլզիկ յայտնի է, յունիսի 11-ին
բրիգադ մարմնամարզական ընկերու-
նաների միջոժ մ կար, որին մասնակ-
ւ թին զանազան ընկերութիւններ՝
էլզլայից, Ջոտիցէլայից, Բէլզլայից
այլ երկիրներէից եկած» «Բաղէ» ընկե-
րութիւնը Գրուսիկից առնաբարութեամբ
մասն մասնակցելով ստացաւ grande

այս և կարողութիւնն, որ հոգւով միջը-
տուին, սիրելի եղբայրք, Քրիստոս ա-
սում է, որոք այն ժամանակ կը միջը-
տուիր, որ ձեզ հետ ընկեր բերէք այս
տեղ: Այն մի աս. մի թուե՛ք սրանց
արարմունքը, մեր նամակը չառ կ'երկարի,
սրանց մասին աս. այժմ թողնե՛ք ու-
րի անդամուն: Քաղաքի հայոց թա-
ղում բնակում են ուսանողներ, որ մի-
րարք տեղ տնին գեղեցիկ քաղ. փա-
ռաւոր եկեղեցիի Քաղաք ունին զատ
ընտրելով լայն աղի են խմելու համար
հետ տեղից է բերում, որ բառական
լա ջուր է. օդը բարեկամ է և զգա-
լար, մարդիկը սառչել, բայց ամառ
թմած է հայերի հոգին:

Շ.

ՆԱԽԱԳ ԹԻՒՐԿԻԱՅԻՆ

4. ՊՈԼԻՍ, 17/29 սեպտ.—Ազգային
ժողով.—Ներքին գործերի յանձնաժողովը
արդյալ գործունէութեան մի ակնկար
պատկերն է: Մասնաւոր տնօրէնութիւն.
Հրաժարումն առաջնորդաց.—Այլաթի-
վեան հար. և Քաղաքի Հրաման.—Սորեն
պատրաստ քաղաքականութիւնն կը փո-
խէ:

Մեր Ազգային ժողովը խորհրդա-
րական արձակուրդը լրացան օգոստոսի
26-ին, այդ օր տեղի ունեցաւ առաջին
ներսն, ընդ նախագահութեամբ ծանօթ
բժշկի պ. Քրիստիանի, ի ներկայու-
թեան 42 երեսօտանաց: Վրեանական
գործողութիւններէ վերջէն անցան օ-
րակարգի խնդրոց, որոց առաջինն էր
Պատրիարք Հօր առաջարկը, որ կը կա-
յանար Կրօնական ժողովոյ պաշտօնա-
վարութիւնը երկու տարի ևս երկարա-
ձգման: Քաղաքական ժողովոյ հետ վեր-
ջացնելու մէջ:

Ազգային հինաւուրց գործիչներէն, և
քրիստոնեականութեան փառաւոր թիւ
Պատրիարք Հօր առաջարկը գլխին գործ
չէ ընդունելու: Սահմանադրութեան տա-
մադրած կանոնաց հակառակ լինելով
վերաքննութեան ժամանակ միայն ժո-
ղով կրնայ դադարի պաշտ:

Բարեկրօնիակ ներքին կանոնադրու-
թեան առաջին երկու յօդուածք մի
ժամու մօտ զբաղեցուցին ժողովը, ա-
ռանց որ և է վերջնական մի եղբայրա-
ցութեան կարենալ հանդուր, քանի որ
մեծամասնութեան չզոյգութեան պատ-
ճառաւ վրձաբանակ երկու յօդուածոց
ընդունելութեան մասին քուէարկու-
թիւն չկատարեցաւ: Ներքինապետ յանձ-
նաժողովն 88—89 և 89—90 տարիներ
ու երեսնացոյց տեղեկագրերն բերած
էր ժողովը հաւանութեան, 88—89 տար-
ւոյ երեսնացոյցն արդէն գործադրած
էր ըստ կանոն պատրաստարանի Ուրի-
տղայ մէջ, նախ խորհրդարանական
յանձնաժողովն կը պատրաստէ երեսնա-
ցոյցն, խորհրդարանին և կամ Ազգ.
Ժողովոյն հասանութեան կենտրոնի և
անոյ, տիրող իշխանութիւնը կը զոր-
ժաղրեն զայն մեր մէջ, որա հակառակ
կրն տեղի կուենայ:

Ներքինապետ այժմ թիւ 100-ը
կանչելով, բայց դեռ տես որ, ամեն նրա-
տի որա կ'ան անդամ ներկայ չգտնուիր,
իրենց աղգային պարտականութիւնը կա-
տարողը միշտ միևնոյն փորձառասնու-
թիւնն է, միշտ միևնոյն 35—40 հոգին:
Որ են միևնոյնն, անոնք Պալատ ընկե-
րութեան high life-ն են, ամենական
են (բն. ք.). իրենց թանկագին ներ-
կայութիւնը միայն կենտական, ամենա-
կարեւոր ժողովներու կը վերապահեն, զոր
օր. պատրաստութիւնը լաւագոյնս պատ-
րաստուի, թող այս, երբէ կան մի քանի
անհաշիւները երեսնացոյցն, թուով
յոյժ սակաւթիւն, կը ջանան նստիմա-
ցնել զայն, ինչպէս նոյաւ ձայնը, ժող-
վարական անջն իրեն խանդավառ ներ-
կայացնել զայնախա, իրաց այս վիճա-
կին մէջ, որ ժողովուրդը չյուսահատուիր
կը պատշաճական մարմիններէն:
Կատարաց աղգային վիճակն, այս օ-

րեր աւել տնուր դրն մ'ասած է. ին-
քն մի ակնարկ բառական է զոր հա-
տառելու համար. դատաւային վիճակ-
ներ առանց առաջնորդի, վերջերս, գրե-
թէ առանց բացառութեան, որչ զոր-
ձած վեղարարներէն, ահա վան անկե-
րարան, Մուշ կը հեծէ և Ալեքանդր
պարզան հոս կը թափախի թիւն յա-
կառնայ Կարին, Աստուած գիտէ, քանի
երբորդ անդամն ի ընտրելուց ցանկ
կենդանի, ընտրութիւնն կը կատարէ և
անդամ տակաւին չկրցաւ առաջնորդ
մ'ունենալ, զի Օրմանեան հոս Կարա-
թալէն Գարակէտիք և անոր Արմաշ
կը գեղերի մեծ գործերով: Վերջական
Պալատ չգտաւ իր, կատարական 750
զուլէի (իր 160—170 Քրանի) ամառ-
կան թուակն քիչ կը գտնէ իւր առ-
կայս, կատարարութիւնն մասնաւոր ծա-
ռայութեանց փոխարէն.—Մանկունի
Վաստիքի գիւղերէն միոյն մէջ մեկուսա-
ցուել է. անմիջապէս գտաւ ի ծառա-
նորական ընտրելուց ցանկին մէջ իւր
անունը երես, կը փութայ ջնջել առ
իւր անունը, առաքելով իւր ծերու-
թիւնը, հիւանդութիւն վիճակը, Վաստիքի
մեջ ի կրնային... վերջական այս և այս-
պիսի բանք, ըստ իս, լաւ կը լլուր, երբ
առաջնորդական ընտրելուց առաջնա-
կան վիճակն ճշդու քննելու համար,
մասնաւոր յանձնաժողով մը կարգուի
աղգային բժշկական դատին Յովսէփ
վարդապետ, Չմիւսնոյ ինքնակոչ ա-
ռաջնորդական ընտրելին, Պալատ եկաւ
անցնելու, իւր հաշիւը տուաւ պատ-
րիարք Հօր, ունեցէ կը ընեն 'Նար-Այն և
պիտակութիւն, տառնան առնէ մեղքեր-
նին, դարձեալ սկսնելու իւր պաշտօ-
նաւանդէն, մի ակնակտաւ ընտրել ընտ-
րութիւն կատարելու խոստումով:

Նշելէ վարդապետ, Նար-Այն ծանօթ
արքանակն, իւր հրաժարականը կը խը-
րէ Եւրոպայի պատր. փոխադրութեան
նէն, սակայն տեղական ժողովոյ արդ-
մամը եւ կանոն: Հոս, Պատրոս եղբա-
րաց, կը հրաժարի Սերաստիոյ առաջ-
նորութեանն, հոս, Պատրոս վարդապետ
Ներկարարեան, Շապին Գարակէտիքն
իւր հրաժարակցին կուգարէ: անդին
Կրիստոնեական Պալատ վարդապետ, կը թո-
ղի Բաղէշի պատր. փոխադրութեան
աստի, Ներքին եւ. նոյնը կրնէ Արա-
կիլի մէջ: Ներքինապետ մէջ, Մանկունի եւ,
կեղծական իշխանութեանց ձայնով
բայց նպատակաւոր անորութեանց
առջն, իրաւամբ կը հարկադրէ տեղի
առաւ Լեւոնիկան սրբազան, Ներքինապետ
բազմախոս և արդիւնաւոր առաջնոր-
դին, իւր հիւանդութիւն վիճակին պատ-
ճառաւ, յոխմայն հրաժեշտ կուտայ իւր
սիրելեալ հօտին Կարծես անտար քոչ-
քայում մը կատարեալ միւր գլխուն,
բայց այս ընդհանուր իրադրութեան մէջ,
կայ մէկը, որ կը մնայ անհաւ, որ եր-
բէ հրաժարի, որ պիտի փակած է
իւր փորձիկ և հանդիսաւոր հօտին,
այն ալ Պէլլիքաշի բանաստեղծ-քաղա-
ղի Նար-Այնն է. կրօնական ժողովոյ
ատենապետին արդ վիճակին միթէ ի-
րաւունք չունին նախանձելու այն ա-
ռաջնորդը, որ 15—20 տարիներ, գա-
ւառաց մէջ պաշտօն վարելէ վերջը, երբ
Պալատ մէջ մի քիչ հանգիստ փայլել
կուզին, կը գրաւուի իրենց և զորս
զաւորնի կեղծութեանց զօրութիւն մը
գարձեալ գաւառները նստել կուզէ զի-
րենք:

Իրաց այս վիճակին մէջ ինչ
կրնեն, կամ կը գրեն մեր տեղա-
կան թերթերն, միայն կը շատանան վե-
րոյնեալ հրաժարումները չոր չոր աւե-
տել աղգին և կատարեն, որ զարդա-
կան հանդէս մը տեղի ունեցաւ, որպէս
զի ներազդեալութեւ ներքին գտնուին և կամ
մէկը մեկին յնարաւոր, կամ այլոք և
կամ համարող մը (թիւն զո լինի, նախ-
կին նախարարի մը ներքինապետին), թիւ
լինէ մանկաբարձուէ մը զայն որ իւր
կարեւոր լուր, ներքին լուր չարքին մէջ
անցնին, մեծ անհանգիստով, փառաւոր

տնադրութեան Քաջ ինչ կրնէ անհա-
ւառ. մնաց որ իւր պատրաստութեան
պատշաճութիւնը և աղբի ճախարհ բա-
րեկամ, նրա ճակատագիրը փորձ կը
պարծի. մեծ գործի վրայ է. զազանի
թերեւ կը շարժին Նորաստեղծեան խա-
նէն յեկեղեցար, անոր Արան ու Մուշ
բանադրութիւն հոգեւր կրնան դատարե-
տելու համար Տարածող նախկին առաջ-
նորն, ինչու, որովհետեւ Ալեքանդր
Վրդապետ արդարեւ Տառնան Սրման
պէլի թաղման հանդիսին չէ կրցիր պատ-
շաճ գումանակաւ մը գովել նրա
անցեալ կեանքն, հատարակ մահկանա-
ցուի մը վրայ արտասանուելով խոսքեր
են երբ Մշոյ նախկին առաջնորդին
այն օրուան խոսքերն Աստուած, որ
ի զէպ կատարել թէ, ինչ չկրնար տա-
պարել հանգիստեալ անտեղի վիճար-
ութեանց ու անհաճ բանակութեանը,
ոյժ առած հակադրութեան խորհու-
րին, այդ ինչպէս մասին արեւելիկ հր-
առաքարութիւններ կը յերկրէ իւր
պատասխանատու երեսին մէջ: Պէլլի
գիտնալ թէ, Արեւելիկ չորս երեսներն
տարբեր արժէք տնին, առաջին և երկ-
րորդ երեսներն կը պարտեալին աղ-
գային, երկրորդ և արտաքին լուրեր, չոր-
րորդ երեսն վերադառնալու ի վիճակու-
րէ կրնանելու. իսկ երրորդն յայնժամ աղ-
թիւնն անհաշիւ անհաշիւ կը կազմէ
անդ կարող ևս լուրջ անձկնութեան
հաշիւել, բառական է որ, զոյգութիւն
և ակործարող անձանկեր գտնու, հա-
րա իւր երեսին ալ ի մեծ ուրախու-
թեւ իւր հաշիւն բանաստեղծ, Մուշի
Թեալէի, Նարեկի աղբարկութեան
գրութիւններով, անհաշիւ անհաշիւ բա-
նաստեղծութիւններ բայց առաքելը կը
գտնեն այդ երեսին մէջ *):

Այդ հակադրութեան խորհուրդը
բառական կը հանդիսանայ մի ան
Բաղուի Կրիստոնեական հոգեւր լուր ի ու-
սուցիչ, որ նոր ինն Չառեշի, տարբեր
անուններով թուով կը միտնէ, մերթ
Հրաշ, մերթ Վաղարշ, երբեմն Ուշա-
կրեմն Մ. Կ. կամ Կ. Մ., Տարածող
նախկին առաջնորդին պատրիարք
տնու համար Մարդ օգնան տնիւրդ
լինելու է իւր կենս. մեծ մասը գա-
ւառն երբ անցնող, դատարանաց օրու
աշխատող մի անձի գէթ զորէ չարժեքու
ուսուցիչ անտեղի չլինանք, ուրախաց-
նութեանց նախաձեռն, չլինած աղ ին-
չեքու պատճառ նկատուելու համար իւր
թէ, Վրդապետ արդարեւ, ու Կարապե-
տի փառաց աղքատ ի վիճակին անկար-
կի* իւր պատշաճ կուզէ երկու Լուս,
ինքը պ. Կրիստոնեական կը հաճի որ, իւր
ուսուցիչ անտեղի չլինանք ի վիճակին
փորձարանաց տնուր, ինքը չէր որ,
երբեմն, գաւառաց աղքատութիւնն
հոգաբարձուց անտարբերութիւնն, ի
ձայն թմրուի կը հաշիւել, արդ հի-
մայ, ինչպէս երբ կ'ըսէ թէ, թող Վր-
դապետ Սրբազան իւր պատշաճ թողու,
բայց մի լոկ գաւառական մը, ինչպէս
կրնայ այդքան զարթոյթ պատճառել պ.
Հրանտի և իւր համախոհից, ահա թէ
ինչ է հակադրութեանց բուն զարթո-
թիւն, ժամանակ մը, Հրանտ երբ և Աշ-
տիւտի մէջ Ս. Մանկայ գերեզմանին
վրայ մատու. մը կանգնել առաջար-
կեց. **)

ՔԱՂԱՔԱՆ

ՔԱՂԱՔԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

«Journal des Débats»-ն հաղոր-
դում է, որ Չիլիական մի նոր ընկե-
րութիւն է կազմուել շէնթական կաթի-
լիական» անունով, որը կարող է բառ-
կան նշանակ. որչ որ անտեղի ի նկատի
ունենալով, որ Չիլիական ամենահաւատ
հաղաւթիկ մեծամասնութիւնը բուն
կաթիլիկներ են:

Բերլինի «National Zeit.» թերթը
հաւանութիւն է ցոյց տալիս Վրդապետի
«Fremdenblatt» թերթում այն յօդու-
ածին, որ ընդհանուր էր համարուում
Բ. Կրան համար Վրդապետի պրինց
Ֆելդլինգի պատշաճութեան քաղաքա-
կան իշխան ճանաչել:

Չիլիական հին կուսակցութիւնը չէ
հաւանում բո՛ւհական ալիս մատաղու-
թիւնը աւտորիական Տրանց-Սոլիք կա-
թիլիկն որ ուղղիւ ուղարկուելու մասին,
որով կարելի պիտի լինէր չիլիական
թաղով ևս թաղադրուել:

Վրդապետն (Գ) բրիտանական
հիւանդատո նշանակում է Վրդապետ
Լիլիլը:
Իսկ սեր Գրոմմենդ Վոլֆը անպատե-
րելի 26-ին վերադարձել է իւր պաշ-
տօնառարութեան—Թէ՛ չորս, բայց նա նախ
կրնայ Կ. Պալատի մի քանի օր կրնայ:
Մարտիկի Տանիւր քաղաքից հե-
ռաւորում են, որ Մարտիկի սուլթանի
հետադարձելով ինչպէս յարձակուել են
պաշտական զինուորական ներկայացուց-
չի* գրաթ Գրոմմենդ Վոլֆը մի-
նախնի անմիջապէս գնացել է գրաթ
Գրոմմենդ մօտ ներքինութիւն ինչպէս
խոստանալով, որ յանդարտութիւն իսկու
պատմի կենտրոնէ:

Նախապէս թաղական Քլիլիլը
պաշտի մօտերն իրեն համար միտուն
է զինել Պալատի պահապաններն ար-

տան կրնայ լլլալ միայն Պ. Հրանտ և
իւր խորակ, զայս խմանալով կը զարա-
նան վերջին ծայր և այդ օրէ սկսեալ
առիթ չեն փոխելիք, մանաւանդ ա-
ռիթ կը ստեղծեն անտանաքիւրեւ Վր-
դապետ Սրբազանը, այսօր նրա գաւառ-
նական, վաղը քաղաքացի քաղաք, միւս
օրը իւր չինել տուած զանախատունը,
խմբելով.—Մեր բաղմաթիւ առաջնոր-
դաց մէջ քիչեր կան Վրդապետի նման,
փառաբարձի էր որ պ. Հրանտ հանդարտ
թողար Գր. Ալեքանդրան Սրբազանը,
որ իւր բաղմաթիւ յատկութիւններով
օգտուել է եղել և կարող է լինել աղ-
գին և կեղեցիկ Պ. Հրանտ ունի ըն-
դունալութիւն, այդ չինք ուրանար
մեք և երբ ուզէ կրնայ իւր ողբի ո-
ճով հրահրել հայ սրտեր, չարանակելով
պատմիկ պատկերն Բաղու, հայ Բաղու, հայ
Բաղու և այլն և այլն, լուրջ ինչպէս
յուզել, բան անձնական կրէ չա փառ
յարգելի կեղեցիկական միտուն, այդ մի-
տուկն կը փառ իւր բարոյական վար-
կին, իրեն ուսուցիչ:

Ազգային վերջապէս ունեցաւ իւր քաղա-
քական ժողովը, այս անգամ բարեկա-
տարար, ինչու չէ՞ք կը պատին նոր
ընտրել Վրդապետին մէջ, այս պարա-
քան ընդհանրապէս օրախոսութիւն կը
թուի մեր ունեւ և ոչնչով գաւառ
կողմանէ, մեր վաճառական, արհեստա-
ւոր գաւառակարգին պատկանող գործու-
նեալ և պատուաւոր անձնք են ընտ-
րեալը: Պատրիարքն սկսած է վերջերս
հաւատարմեան առիթ ուղղիլ քաղաքա-
նական մը հետեւի, յուսալի է որ
նորաւոր Վարդապետը մեծապէս
պիտի նպատակ այժմ աղբի վիճակ
զարմանելու համար անցնալ չարթու-
կազմութիւն մը կը համարուի պատրիար-
քի համար, մաղթենք որ անհաւ յարա-
տեւ:

ՔԱՂԱՔԱՆ

ՔԱՂԱՔԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՔԱՂԱՔԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

«Journal des Débats»-ն հաղոր-
դում է, որ Չիլիական մի նոր ընկե-
րութիւն է կազմուել շէնթական կաթի-
լիական» անունով, որը կարող է բառ-
կան նշանակ. որչ որ անտեղի ի նկատի
ունենալով, որ Չիլիական ամենահաւատ
հաղաւթիկ մեծամասնութիւնը բուն
կաթիլիկներ են:

Բերլինի «National Zeit.» թերթը
հաւանութիւն է ցոյց տալիս Վրդապետի
«Fremdenblatt» թերթում այն յօդու-
ածին, որ ընդհանուր էր համարուում
Բ. Կրան համար Վրդապետի պրինց
Ֆելդլինգի պատշաճութեան քաղաքա-
կան իշխան ճանաչել:

Չիլիական հին կուսակցութիւնը չէ
հաւանում բո՛ւհական ալիս մատաղու-
թիւնը աւտորիական Տրանց-Սոլիք կա-
թիլիկն որ ուղղիւ ուղարկուելու մասին,
որով կարելի պիտի լինէր չիլիական
թաղով ևս թաղադրուել:

Վրդապետն (Գ) բրիտանական
հիւանդատո նշանակում է Վրդապետ
Լիլիլը:
Իսկ սեր Գրոմմենդ Վոլֆը անպատե-
րելի 26-ին վերադարձել է իւր պաշ-
տօնառարութեան—Թէ՛ չորս, բայց նա նախ
կրնայ Կ. Պալատի մի քանի օր կրնայ:
Մարտիկի Տանիւր քաղաքից հե-
ռաւորում են, որ Մարտիկի սուլթանի
հետադարձելով ինչպէս յարձակուել են
պաշտական զինուորական ներկայացուց-
չի* գրաթ Գրոմմենդ Վոլֆը մի-
նախնի անմիջապէս գնացել է գրաթ
Գրոմմենդ մօտ ներքինութիւն ինչպէս
խոստանալով, որ յանդարտութիւն իսկու
պատմի կենտրոնէ:

Նախապէս թաղական Քլիլիլը
պաշտի մօտերն իրեն համար միտուն
է զինել Պալատի պահապաններն ար-

գելուած է թաղական պատիւ տալ:
—Ներքինապետ թող թերթիկը ին
Ֆրանսիական վերջին ընտրութիւնների
մասին յօդուածներով. բոլորն էլ այն
կարծիքն են յայտնում, որ կատարու-
թիւնը լայնաբերակ ձայների տուելու-
թիւնն չունի, զորթիւնը նոյնպէս խա-
ռն է:

ԽԱՌԵՐ ԼՈՒՐԵՐ

*** «Daily Telegraph»-ի մէջ ան-
ցնալները հետեւեալ յայտարարութիւնն
էր տպուած. «Միտնիքի ուսուցիչութեան
Մի փորձառու գաւառական իւր ծառա-
յութիւններն է առաջարկում անհաղաղ
տեղանց և աղջկանց բնագործութիւնը
փոխելու համար Վրդապետ հմուտ լինե-
լով, նա յանձն է առնում նրանց գանա-
կոնելու ծնողներին տանը, այնպէս որ
երկրորդ աշխուրթիւնը յետոյ, երկուս-
քը թողնում են իրենց փառ սովորու-
թիւնները, Վարձատրութիւնը—հնչել չի-
լինգ է երկու աշխուրթիւնն համար:

*** Սերոյ իրկարպիւն երեսին
ներկարում կան 8064 զանազան կեն-
դանի լուրեր և 1000 զանազան կրօն
ճառարարական թիւը համարելով թէ հա-
ւատար և կանոնաց թուին Սերոյակին
կենտրոն միջին թուով 38 տարի է տե-
ւում. երկարակյալ բնակիչները 1/4 մա-
ւոր փոխանում է 17 տարեկան չորս-
ձած: Հաղար հոգուց հալու. միւրն է 100
տարի ապրում և հալու. միւրն 65 տարի
ապրում: Երկարակյալ երեսին բոլոր
մարդկանց թիւը մէջ միլիարդ 200 մի-
լիոն է, որից իւրաքանչիւր տարի մու-
նում է 35,214,000 հոգի, ամեն օր՝
98,848 հոգի, ամեն ժամ՝ 4020 հոգի,
ամեն վայրկեան՝ 67 հոգի և ամեն րոպէ՝
1 հոգի: Միւս կողմից իւրաքանչիւր
տարի մեռում է 36,792,000, ամեն օր՝
100,800 հոգի, ամեն ժամ՝ 4200 հոգի,
ամեն վայրկեան՝ 76 հոգի և ամեն րոպէ՝
1 հոգի: Ամենազարգացնող տեղի են ապ-
րում քան ամերիկները, ժողկաններն ու
աշխատանքները՝ առիթ քան անժող-
կաններն ու գաւառակարգիները, և քա-
ղաքակրթութեան աղբիւն առաւել են կենտր-
ուններում քան չքաղաքակրթութեանը:
Բարձրահասակները կարճահասակները
երկար են ապրում: Միւրն յիսուն տա-
րին կրնն առաւել յոյս կարող է ունե-
նալ երկար ապրելու, քան տղամարդը,
միւրն 50 տարեկանից յետոյ տղա-
մարդն աւելի քան կրնու. Ամենապատ-
մարդկանց թիւը ամերիկներին թուին յա-
րարարում է այնպէս, ինչպէս 75-ը
1000-ին Բարնան ծնողներն առաւել
առողջակամ են լինում, քան տարուայ
որի կանանցներն ծնողները: Մահ
ու ծնունդն աստեղ զինելով են պա-
տահում, քան ցերեկով: Մարդկանց մի-
այն 1/4 մասն է համարում այն աւարթին,
երբ կարելի է զենք կրել:
